

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S. E. - D., a. s., P.**, IČO: X., proti žalovanému: **O. S. B. D., G.**, IČO: X., právne zastúpenému JUDr. S. Z., advokátom, **F. o náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny vo výške 6 580,80 Eur**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 29. februára 2012, č. k. 13Cob 239/2011-82, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.
Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Čadca rozsudkom zo dňa 28. 01. 2011, č. k. 10Cb/33/2010-54 uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 6 480,80 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia Okresný súd poukázal na ust. § 39 ods. 1, 2 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 656/2004 Z. z.“) a uviedol, že žalobca v konaní preukázal (a žalovaný jeho tvrdenia v konaní nevyvrátil), že mu ako dodávateľovi elektriny bola spôsobená škoda neoprávneným odberom elektriny v bytovom dome č. X. v T., podľa zistení žalobcu pri kontrole odberného miesta dňa 11. 11. 2009. Podmienky nároku na náhradu škody, spôsobenej neoprávneným odberom elektriny, upravuje úprava v ust. § 39 ods. 1, 2 zákona č. 656/2004 Z. z. ako osobitná právna úprava, vrátane spôsobu výpočtu takto spôsobenej škody v prípade, ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, ustanoveného vyhláškou MH SR č. 154/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody, spôsobenej neoprávneným odberom elektriny. Proti spôsobu výpočtu škody spôsobenej, neoprávneným odberom elektriny podľa špecifikácie vo faktúre žalobcu zo dňa 29. 11. 2009, vo výške

uplatneného nároku na zaplatenie istiny 6 580,80 Eur, žalovaný v priebehu konania túto osobitne nenamietal. V prejednávanej veci išlo o nárok na náhradu škody, spôsobenej neoprávneným odberom elektriny dodanej do bytového domu, t. j. pre potreby jednotlivých vlastníkov bytov v predmetnom bytovom dome ako odberateľov elektriny v zmysle ust. § 2 písm. b/ bod 20,22 a nasl. zákona č. 656/2004 Z. z., a to vrátane elektriny, spotrebovanej v spoločných častiach bytového domu, či na prevádzku spoločných priestorov bytového domu. Pre posúdenie podstatnej (a medzi účastníkmi spornej) právnej otázky o existencii hmotnoprávneho vzťahu účastníkov v konkrétnej veci - žalobcu ako dodávateľa elektriny a žalovaného ako správcu bytového domu, do ktorého bola elektrina dodávaná bez existencie zmluvného vzťahu s dodávateľom elektriny a bez zabezpečenia merania spotreby takto dodávanej elektriny, a teda posúdenie otázky tzv. pasívnej legitímácie žalovaného vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu, okresný súd aplikoval osobitnú právnu úpravu o náhrade škody, spôsobenej neoprávneným odberom elektriny v spojení s osobitnou právnu úpravou zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“). Konštatoval, že zákonná úprava v zákone č. 182/1993 Z. z., ktorej predmetom je okrem iného úprava práv a povinností vlastníkov bytových domov a vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytových domoch, v ust. 6 až 10 upravuje i podmienky správy domu vlastníkmi bytov a nebytových priestorov v dome a právne postavenie správcu. Z hľadiska predmetu sporu v tejto veci okresný súd aplikoval práve tieto ustanovenia citovaného zákona, v spojení s ust. § 2 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z., definujúce spoločné zariadenia bytového domu. Postavenie správcu bytového domu, jeho práva a povinnosti voči vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome sú významné, keď správca vedie a spravuje samostatné analytické účty za každý spravovaný dom a je oprávnený na zabezpečenie činností súvisiacich so správou domu, disponovať i s finančnými prostriedkami, získanými od vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, osobitne s prostriedkami fondu prevádzky, údržby a opráv domu, ktorým potom i zodpovedá za všetky škody, vzniknuté v dôsledku neplnenia alebo nedostatočného plnenia povinností, vyplývajúcich mu zo zákonnej úpravy alebo zo zmluvy o výkone správy. Podrobnejšiu úpravu práv a povinností správcu upravuje ust. § 8b zákona č. 182/1993 Z. z. definujúc, že správca vykonáva správu samostatne, v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a na ich účet. Osobitne najmä ust. § 8b ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. výslovne menuje správcu, ktorý zodpovedá za záväzky vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, vzniknuté pri výkone správy až do výšky splatených úhrad za plnenia alebo do výšky

zostatku fondu prevádzky, údržby a opráv v príslušnom dome, vrátane zodpovednosti za úhradu záväzkov voči dodávateľom služieb a tovaru (nepochybne vrátane dodávateľa elektrickej energie), ktoré obstaráva správca v rámci zmluvy o výkone správy. Podľa zákonného ust. § 8b ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z., najmä jeho druhej vety by vlastníci bytov alebo nebytových priestorov v dome sami za záväzky zodpovedali iba vtedy a v takom rozsahu, v ktorom by neboli kryté úhradami za plnenia alebo úhradami preddavkov do fondu prevádzky, údržby a opráv správcovi - takýto eventuálny dôvod úplného alebo čiastočného zbavenia sa zodpovednosti za záväzky vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome v prejednávanej veci žalovaný ako správca v celom priebehu konania netvrdil, nepreukazoval, ani nepreukázal.

Súd prvého stupňa skonštatoval, že pasívne legitimovanou osobou vo vzťahu k záväzku vlastníkov bytov a nebytových priestorov v predmetnom bytovom dome ako odberateľov elektriny, z titulu náhrady škody, spôsobenej neoprávneným odberom elektriny voči žalobcovi ako dodávateľovi elektriny podľa ust. § 39 ods. 1, 2 zákona č. 656/2004 Z. z. bol žalovaný ako správca predmetného bytového domu, zodpovedajúci za daný záväzok podľa ust. § 8b ods. 4 v spojení s ust. zákona č. 182/1993 Z. z. Ďalej považoval za potrebné vysporiadať sa so žalovaným vznesenou námietkou premlčania, ktorý namieta premlčanie s odkazom na ustanovenia Obchodného zákonníka tvrdiac, že ku škodovej udalosti došlo v r. 1980 - vychádzajúc zo svedeckej výpovede L. P. (ktorý potvrdil, že sporný elektromer podľa jeho ciachovania bol namontovaný asi v r. 1980). O. súd uviedol, že vlastníci bytov v bytovom dome ako odberatelia elektriny v domácnosti, požívajú okrem ochrany spotrebiteľa podľa všeobecných predpisov o ochrane spotrebiteľa i osobitnú ochranu podľa ust. § 20 zákona č. 656/2004 Z. z. Žalovaný v tomto smere voči žalobcovi vystupuje ako pasívne legitimovaná osoba, ktorej postavenie (správca) je odvodené z postavenia vlastníkov bytov v bytovom dome. Podľa názoru okresného súdu nemožno prostredníctvom inštitútu zákonného zastúpenia vlastníkov bytov v bytovom dome ako spotrebiteľov, správcom domu ako podnikateľom, v súdnom konaní zbaviť týchto práv, ktoré im inak prináležia z titulu ochrany spotrebiteľa. Podmienky premlčania nároku, keďže zákon č. 656/2004 Z. z. samostatnú právnu úpravu premlčania neobsahuje, okresný súd posudzoval vychádzajúc z primárneho vzťahu podľa tomu zodpovedajúcej všeobecne záväznej právnej úpravy Občianskeho zákonníka pre spotrebiteľa výhodnejšej. Poukázal na ust. § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že v prejednávanej veci nemožno za tzv. škodovú udalosť

považovať samotnú montáž sporného elektromera v r. 1980. Vychádzajúc zo súdom zisteného skutkového stavu veci a predmetu uplatneného nároku je škodovou udalosťou neoprávnený odber elektriny - svojou povahou ide o prebiehajúci dej (pretrvávajúci protiprávny stav), pri ktorom škoda vzniká (zvyšuje sa) priebežne, v závislosti od jeho trvania. Žalobca sa o škode (neoprávnenom odbere elektriny) preukázateľne dozvedel dňa 11. 11. 2009 a podľa špecifikácie výpočtu výšky škody, postupom podľa ust. § 1 vyhlášky č. 154/2005 Z. z. nárok na náhradu spôsobenej škody uplatnil za obdobie od 29. 07. 2009 do 11. 11. 2009. Pretože nárok proti žalovanému žalobca uplatnil návrhom na okresnom súde dňa 14. 04. 2010, stalo sa tak pred uplynutím subjektívnej dvojročnej i objektívnej trojročnej premlčacej doby podľa ust. § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k zisteniu škody, i k vzniku škody za uplatnené obdobie. Námietka premlčania, vznesená žalovaným, bola preto vo vzťahu k celému uplatnenému nároku žalobcu nedôvodná. Z uvedených dôvodov, po preukázaní uplatneného nároku žalobcu proti žalovanému čo do jeho základu i výšky, okresný súd po posúdení námietky žalovaného o nedostatku jeho pasívnej legitímácie a námietky premlčania nároku, žalobe žalobcu ako dôvodnej v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1, § 150 ods. 1 O. s. p. Napriek výsledku sporového konania okresný súd právo na náhradu trov žalobcovi nepriznal z dôvodu § 150 ods. 1 O. s. p. Ako dôvody hodné osobitného zreteľa posúdil tie skutkové zistenia, ktoré nemali právny význam pre posúdenie uplatneného nároku a rozhodnutie okresného súdu vo veci samej. Mali však vypovedaciu hodnotu o okolnostiach vzniku sporu a o správaní sa jeho účastníkov. Menovite nielen žalovaný pri plnení si povinností, vyplývajúcich mu zo správy bytového domu, ale i žalobca, z hľadiska všeobecnej zákonnej povinnosti predchádzať škodám v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka, si počínal benevolentne, pokiaľ od r. 1980, kedy bolo sporné meracie zariadenie v danom odbornom mieste inštalované, napriek periodicky vykonávaným kontrolám stavu meracích zariadení inštalovaných v tom istom rozvádzači, prostredníctvom poverených osôb nezistil takýto závadný protiprávny stav, skôr ako podľa údajov v služobnom príkaze zo dňa 06. 11. 2009, čím mohol predísť ďalšiemu zvyšovaniu škody neoprávneným odberom elektriny, a tým možno i vzniku sporu so žalovaným v tejto veci.

Na odvolanie žalovaného odvolací súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa s tým, že prvý výrok rozsudku správne znie: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 6 580,80 Eur v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.“ Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že základom pre rozhodnutie odvolacieho súdu bola aplikácia ust. § 219 ods. 2 O. s. p., keďže sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil so správnosťou záverov prvostupňového súdu tak po skutkovej, ako aj právnej stránke, dotýkajúcej sa napadnutého výroku rozsudku okresného súdu a v podrobnostiach odvolací súd na tieto závery odkázal. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a vo vzťahu k odvolacím dôvodom odvolací súd poukázal na to, že z vykonaného dokazovania a medzi účastníkmi nebolo sporné, že predmetom uplatneného nároku žalobcu je nárok na náhradu škody, ktorá mu vznikla neoprávneným odberom elektriny v odbernom mieste bytový dom č. X. v T., a to pri kontrole odberného miesta dňa 11. 11. 2009. K námietke nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného odvolací súd poukázal na vykonané dokazovanie prvostupňovým súdom a z neho vyvozený správny skutkový a právny záver. Pokiaľ súd prvého stupňa postavenie správcu, a tým jeho pasívnu legitímáciu odvodzoval z právnej úpravy zákona č. 182/1993 Z. z., konkrétne ust. § 6 ods. 1, § 6 ods. 2 písm. a/, b/, vo väzbe na ust. § 8b ods. 1 až 4, a to konkrétne ods. 4, tak právne posúdenie súdu prvého stupňa, týkajúce sa postavenia žalovaného a jeho pasívnej legitímácie bolo vecne správne a s týmto posúdením sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil. Je zrejmé, že žalovaný ako správca bytového domu je osobou, ktorá zabezpečuje pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome okrem iného služby spojené s užívaním bytu a nebytového priestoru, ďalej prevádzku údržby, opravy a udržiavania spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a je povinný vykonávať správu domu samostatne, v mene vlastníkov bytov nebytových priestorov na ich účet, ako aj konať pri správe domu za vlastníkov bytov a zodpovedá za záväzky až do výšky splatených úhrad za plnenia, alebo do výšky zostatku fondu prevádzky. Pokiaľ zákonná úprava definuje takéto postavenie správcu, jeho zodpovednosť, pričom správca dôvod úplného alebo čiastočného zbavenia sa zodpovednosti za záväzky vlastníkov bytov a nebytových priestorov v predmetnom dome nepreukázal, konštatácia prvostupňového súdu o pasívnej legitímácii žalovaného, vo vzťahu k náhrade škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny voči žalobcovi, v zmysle osobitnej právnej úpravy ust. § 39 ods. 1, 2 zákona č. 656/2004 Z. z. bola vecne správna.

Vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania žalovaného rovnako sa stotožnil odvolací súd s posúdením prvostupňového súdu, že za škodovú udalosť nie je možné považovať samotnú montáž elektromera v roku 1980, ale škodovou udalosťou v zmysle neoprávneného odberu elektriny bol stav zistený pri vykonaní kontroly dňa 11. 11. 2009, čiže týmto dňom

došlo k zisteniu vzniku škody, spôsobenej neoprávneným odberom elektriny, výška ktorej bola špecifikovaná postupom podľa vyhlášky č. 154/2005 Z. z. Pretože žalobca uplatnil svoj nárok za obdobie od 29. 07. 2009 do 11. 11. 2009 a žaloba o náhradu škody, vzniknutej neoprávneným odberom elektriny bola doručená okresnému súdu dňa 14. 04. 2010, bola doručená pred uplynutím premlčacej doby stanovenej v ust. § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ súd prvého stupňa vyhodnotil námietku premlčania žalovaného so záverom nedôvodnosti, tak tento záver bol vecne správny. K námietke o neaplikácii ust. § 376 Obchodného zákonníka prvostupňovým súdom, považoval odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že k tomuto žalovaný nesplnenie si svojej povinnosti výlučne konaním žalobcu bližšie nezadefinoval a v rámci konania pred súdom prvého stupňa ani neuviedol, akým spôsobom by malo dôjsť k zníženiu nároku žalobcu na náhradu škody. V tejto súvislosti však odvolací súd poukázal na prevenčnú povinnosť v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka aplikovateľného cez ust. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorá sa vzťahuje tak na žalobcu, ako i žalovaného. Práve správanie sa sporových strán a okolnosti vzniku sporu vyústili do rozhodnutia súdu prvého stupňa v časti trov prvostupňového konania, keď okresný súd pri rozhodovaní o trovách prvostupňového konania aplikoval ust. § 150 ods. 1 O. s. p.

Zrejماً chyba v písaní pri uvedení priznanej sumy vo výroku rozsudku okresného súdu, namiesto sumy 6 480,80 Eur bola odstránená napadnutým rozsudkom, jeho výrokom, v ktorom je uvedená správna suma 6 580,80 Eur.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1, § 150 ods. 1 O. s. p. V zhode so záverom prvostupňového súdu, i odvolací súd v danom prípade videl dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. V tomto prípade odvolací súd rozhodol tak, že žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal napriek tomu, že žalobca bol úspešným účastníkom odvolacieho konania.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktoré odôvodnil ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Uviedol, že za porušenie práva na spravodlivé konanie treba považovať aj nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavka na riadne odôvodnenie rozsudku súdu je upravená v ust. § 157 ods. 2 O. s. p., ktoré platí aj pre odvolacie konanie.

Žalovaný sa domnieva, že vadou nedostatočného odôvodnenia je postihnuté napadnuté rozhodnutie.

Dovolateľ sa ďalej nestotožňuje s procesným postupom odvolacieho súdu, ktorý súd s poukazom na ust. § 222 ods. 3 O. s. p. v spojení s ust. § 164 O. s. p. opravil prvý výrok rozsudku súdu prvého stupňa. Žalovaný má za to, že týmto postupom mu odňal možnosť konať pred súdom a podľa žalovaného je napadnuté rozhodnutie z tohto dôvodu zmätočné.

Žalovaný v podanom dovolaní zdôraznil, že v priebehu konania namietal svoju pasívnu legitimáciu, nakoľko spotrebovanú elektrickú energiu neodberal, ale skutočnými odberateľmi boli vlastníci bytov a nebytových priestorov daného bytového domu. Bolo preukázané, že túto spotrebovanú elektrickú energiu (nemeranú) odoberali vlastníci tohto bytového domu, táto energia slúžila na prevádzku spoločných zariadení bytového domu, ktorých spoluvlastníkmi sú jednotliví vlastníci bytového domu. Touto námietkou žalovaného sa súdy podľa dovolateľa nezaoberali. Dodal, že pokiaľ by jeho pasívna legitimácia bola daná, tak navrhoval žalobcovi náhradu škody podľa ust. § 376 Obchodného zákonníka nepriznať. V tejto súvislosti žalovaný okrem iného aj na pojednávaní uvádzal, že žalobca nemá nárok na náhradu škody, ak nesplnenie povinnosti zmluvnej strany bolo spôsobené konaním poškodenej strany. Žalovaný konkretizoval, že žalobca si nesplnil svoju povinnosť vyfakturovať skutočné odobraté množstvo. Ani touto skutočnosťou sa súdy v konaní podľa dovolateľa nezaoberali. Podľa žalovaného nemá oporu vo vykonanom dokazovaní ani konštatovanie súdu, že žalovaný netvrdil, nepreukazoval a ani nepreukázal eventuálny dôvod úplného, alebo čiastočného zbavenia sa zodpovednosti za záväzky.

Vzhľadom na vyššie uvedené, navrhuje dovolateľ, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy dovolacieho konania žalovaného.

Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané účastníkom konania včas (§ 240 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia

dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne menovaných v ust. § 237 písm. a/ až g/ a v prípadoch uvedených v ust. § 238.

Dovolaním z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd, uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p. prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O. s. p.). V prípade, že dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle ust. § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

Ďalej prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený podľa odseku 1, resp., v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci podľa odseku 2 a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu podľa odseku 3.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok prvostupňového súdu potvrdený ako vo výroku vecne správne rozhodnutie, pričom odvolací súd nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, z ktorého dôvodu dovolanie nie je prípustné.

Dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa ust. § 238 O. s. p., ale (aj so zreteľom na obsah dovolania) sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ust. § 237 O. s. p.

Dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku, preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'.

Dôvody (prípustnosti a opodstatnenosti) dovolania dovolací súd neposudzuje len podľa toho, ako boli slovne vyjadrené (naformulované), ale predovšetkým podľa obsahu tohto opravného prostriedku (ust. § 41 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 243c O. s. p.). S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia žalovaného, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Vadou konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením, zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy,

právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu, i k právnej stránke veci.

Dovolateľ okrem iného tvrdí a za vadu v zmysle ust. § 237 O. s. p. aj považuje, že odvolací súd v písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku opravil výrok súdu prvého stupňa, ktorým postupom podľa dovolateľa obišiel ust. § 164 O. s. p.

Rozsudkom sa rozhoduje o veci samej (ust. § 152 ods. 1 O. s. p.). V rozsudku súd vyjadruje svoj právny názor na vec, ktorú prejednáva. Rozsudok je povinný vždy verejne vyhlásiť (ust. § 156 ods. 1 O. s. p.). Vyhlásenie rozsudku spočíva vo verejnom oboznámení účastníkov a prítomných osôb s úplným znením výroku, ďalej vo vysvetlení dôvodov rozhodnutia a v poskytnutí poučenia o opravnom prostriedku.

Vyhlásením sa výrok rozsudku stáva pre súd záväzným (ust. § 156 ods. 4 O. s. p.). Viazanosť súdu vyhláseným výrokom rozsudku znamená, že súd už nemôže rozhodnúť inak, než rozhodol, a že v písomnom vyhotovení rozsudku sa nesmie v žiadnom smere odchýliť od výroku, ktorý ústne predniesol pri vyhlásení rozsudku a ktorý uviedol v zápisnici o hlasovaní. Ak by v písomnom vyhotovení došlo k rozporu, spočívajúcemu v nejakej chybe v písaní, počítaní alebo k inej zrejmej nesprávnosti, možno dosiahnuť nápravu opravou rozsudku (ust. § 164 O. s. p.).

Opravné rozhodnutie sa vydáva v podstate v jednoduchom konaní, ako to vyplýva z ustanovenia § 164 O. s. p., podľa ktorého „Súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave vydá opravné uznesenie, ktoré doručí účastníkom. Pritom môže odložiť vykonateľnosť rozsudku na čas, kým opravné uznesenie nenadobudne právoplatnosť“; t. j. skutkovo vychádza už iba zo „zrejmych nesprávností“, teda v tomto konaní sa už dokazovanie spravidla nevykonáva.

Opraviť rozhodnutie súdu podľa ust. § 164 O. s. p. je možné len v prípadoch, že ide o zrejme chyby v písaní a počítaní, ďalej o také chyby, ktoré sú zrejmymi nesprávnosťami podobného pôvodu, ako chyby v písaní a počítaní, t. j., ku ktorým došlo len zjavným a okamžitým zlyhaním duševnej alebo i mechanickej činnosti osoby, za účasti ktorej došlo

k vyhotoveniu rozhodnutia, a ktoré sú každému zrejmé. Zrejmosť v tomto smere vyplýva najmä z porovnania výroku rozhodnutia s jeho odôvodnením, prípadne aj z iných súvislostí.

Za podmienok ustanovených § 164 O. s. p. môže odvolací súd nariadiť aj opravu napadnutého rozhodnutia (ust. § 222 ods. 3 O. s. p.).

Pokiaľ je odvolanie podané včas, odvolací súd tieto zrejmé nesprávnosti odstráni buď sám v rozhodnutí o odvolaní, ktorým napadnuté rozhodnutie potvrdzuje alebo mení, prípadne v zmysle citovaného ustanovenia § 222 ods. 3 O. s. p. môže nariadiť prvostupňovému súdu opravu napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade vráti spis prvostupňovému súdu, ktorý ho predloží odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní znovu až po uplynutí odvolacej lehoty plynúcej v zmysle citovaného ustanovenia § 204 ods. 1 O. s. p. od doručenia opravného uznesenia.

Možnosť odvolacieho súdu nariadiť opravu napadnutého rozhodnutia sa mení na jeho povinnosť iba v prípade, ak zistí, že odvolanie proti rozhodnutiu, ktoré vo výroku vyžaduje opravu, bolo podané oneskorene. Vyžaduje to zásada spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania, vyplývajúca z ustanovenia § 1 O. s. p.

V danom prípade bolo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podané včas, z ktorého dôvodu mohol odvolací súd zrejmú nesprávnosť v písaní odstrániť sám priamo v rozhodnutí o odvolaní, ktorým bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, zastáva názor, že prvý výrok súdu prvého stupňa ohľadom istiny v sume 6 480,80 Eur trpel zrejmou chybou pri jeho písomnom vyhotovení, pretože z vyhláseného výroku rozhodnutia súdu prvého stupňa i z písomného vyhotovenia odôvodnenia je jednoznačne zrejmé, že súd pri rozhodovaní vychádzal z návrhu o zaplatenie istiny vo výške 6 580,80 Eur. Výrok súdu prvého stupňa i v kontexte jeho odôvodnenia, preto napĺňa skutkovú podstatu pre rozhodnutie podľa ust. § 164 O. s. p.

V súvislosti s námietkou dovolateľa, že odvolací súd vykonal opravu rozsudku súdu prvého stupňa priamo rozhodnutím o odvolaní, dovolací súd poukazuje na prvú vetu ust.

§ 167 ods. 1 O. s. p., podľa ktorej vety, ak zákon neustanovuje inak, rozhoduje súd uznesením.

Odvolací súd rozhoduje rozsudkom, ak potvrdzuje alebo mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením (ust. § 223 O. s. p.).

V prípade napadnutého rozhodnutia je v zmysle uvedeného formou rozhodnutia rozsudok, preto správne odvolací súd rozhodol formou rozsudku rešpektujúc ust. § 167 ods. 2 O. s. p., keď v rozsudku vykoná opravu, má charakter uznesenia.

Ak teda odvolací súd v danom prípade v písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku uviedol opravenú výšku 6 580,80 Eur, než ktorú v písomnom vyhotovení rozsudku súd prvého stupňa uviedol vo výške 6 480,80 Eur, nie je táto nesprávnosť dôsledkom znemožnenia realizácie niektorého procesného oprávnenia dovolateľa, a preto ani nejde o procesnú vadu konania v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

V predmetnej veci odvolací súd prijal názor, že rozhodnutie súdu prvého stupňa trpí chybou, ktorú by bolo potrebné odstrániť. S týmto názorom sa dovolací súd stotožňuje a zároveň konštatuje, že zrejmú chybu v písaní opravil odvolací súd priamo napadnutým rozhodnutím v súlade s ust. § 222 ods. 3 O. s. p. v spojitosti s ust. § 164 O. s. p. Odvolací súd preto v tejto súvislosti pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a dovolateľovi neznemožnil uplatniť procesné práva, priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Dovolací súd k námietke dovolateľa ohľadom nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uvádza, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Vyjadruje to aj znenie ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti

má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozsudku by malo účastníkom konania dovoliť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 211 ods. 2 O. s. p. obsahuje všetky náležitosti kladené zákonom.

V odôvodnení rozhodnutia je uvedený rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísaný priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré súd aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery.

Dovolací súd ďalej konštatuje, že odvolací súd sa v napadnutom rozsudku neobmedzil len na konštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 2 O. s. p., na ktoré ustanovenie v napadnutom rozhodnutí poukázal, nakoľko odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa napadnuté rozhodnutie doplnil.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa odvolací súd zaoberal okrem iného aj argumentáciou žalovaného ohľadom jeho námietky o neaplikovaní ust. § 376 Obchodného zákonníka, preto ho nemožno považovať ani za arbitrárne.

Nemožno preto vyvodit', že dovolateľovi postupom súdu bolo odňaté právo konať pred súdom.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie odmietol podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Úspešnému žalobcovi vzniklo podľa ust. § 243b ods. 4 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. právo na náhradu trov dovolacieho konania. Dovolací súd žalobcovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní mu žiadne trovy konania nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. júna 2012

JUDr. Beata Miničová, v. r .
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová